

Důvěra k ústavním institucím a spokojenost s politickou situací

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2005, v05-03</i>
Otázky:	<i>PI.1, PS.1</i>
Termín terénního šetření:	<i>21. – 28. března 2005</i>
Počet respondentů:	<i>1067</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>11. dubna 2005</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Horáková</i>

V březnovém šetření Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR realizovaném v rámci projektu Naše společnost 2005 jsme položili respondentům otázku, jak důvěřují jednotlivým ústavním institucím.¹ Sledování důvěry občanů k ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, a proto je možné její vývoj dobře sledovat.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel k ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	III/04	IV/04	V/04	VI/04	IX/04	X/04	XI/04	XII/04	I/05	II/05	III/05
Prezident	77	72	77	74	75	73	73	72	71	71	69
Vláda ČR	33	28	36	26	35	40	31	28	34	31	27
Poslanecká sněmovna	23	17	27	24	26	27	23	18	28	22	20
Senát	22	17	23	22	20	23	19	17	22	20	22
Krajské zastupitelstvo	44	39	44	42	42	42	48	42	46	47	46
Obecní zastupitelstvo	65	58	64	60	59	62	63	60	66	63	60

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

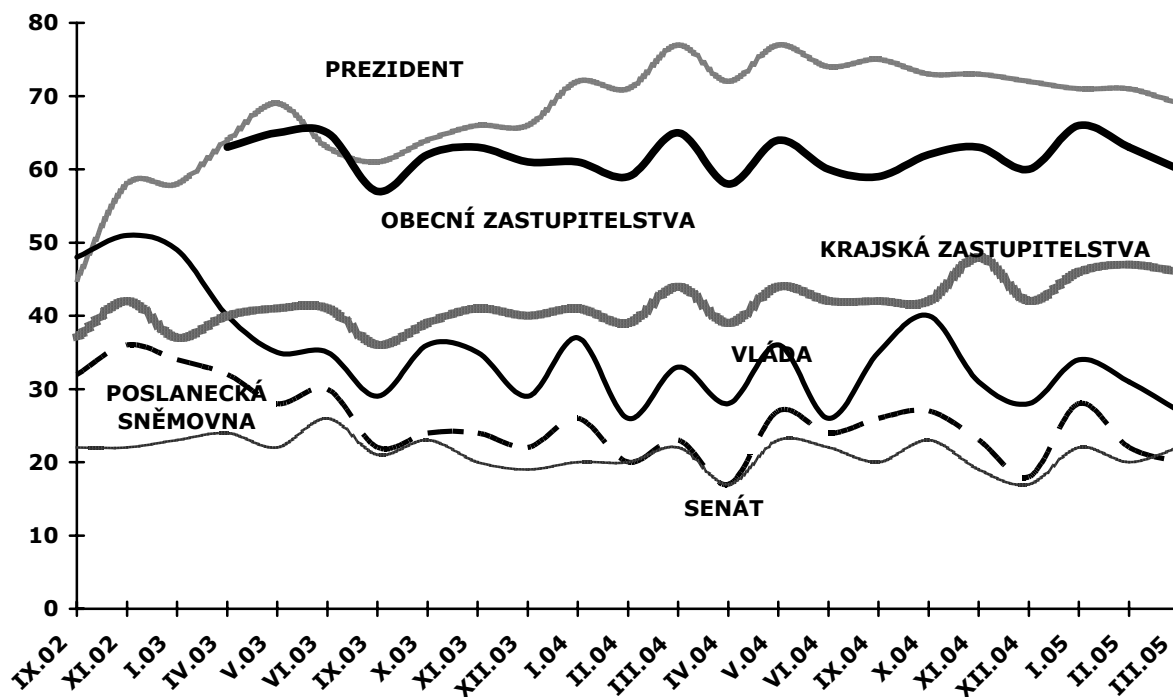
Nejdůvěryhodnější ústavní institucí byl i v březnu 2005 prezident naší země, kterému v současnosti vyjadřuje důvěru necelých 70 % českých občanů. Pokles důvěry občanů k prezidentu republiky oproti minulému měsíci není statisticky významný, a tak teprve další vývoj ukáže, zda se jedná pouze o náhodnou odchylku či o počátek nového trendu. V porovnání se situací v březnu loňského roku je však již pokles důvěry občanů k prezidentovi poměrně výrazný. Podobně vypadá situace i v případě důvěry občanů k Poslanecké sněmovně a k Senátu, neboť důvěra občanů k Senátu byla v březnu 2005 vyšší než důvěra k Poslanecké sněmovně. I zde však rozdíly nejsou statisticky významné a musíme si proto počkat, zda tento trend další výzkum potvrdí, či se naopak ukáže, že se jednalo o

¹Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, Vašemu krajskému zastupitelstvu, Vašemu obecnímu zastupitelstvu.“

náhodnou odchylku. Důvěru Senátu vyjádřilo 22 % českých občanů, Poslanecké sněmovně pak 20 %. Česká vláda zaznamenala pokles důvěry. V současné době jí však důvěřuje více než čtvrtina českých občanů. Důvěra občanů k jejich krajským zastupitelstvům je poměrně stabilní. V březnu 2005 vyjádřilo svým krajským zastupitelstvům důvěru 46 % českých občanů, obecní zastupitelstva pak zaznamenala 60 % podíl důvěřujících.

Vývoj důvěry občanů k ústavním institucím zachycuje graf 1.

Graf 1: Vývoj důvěry k ústavním institucím od voleb do PS v roce 2002

S politickou situací v naší zemi velmi výrazně převažuje nespokojenost nad spokojeností. V únoru 2005 bylo s politickou situací v naší zemi spokojeno pouze 11 % dotázaných, nespokojenost vyjádřilo 62 % oslovených.² Ani spokojeno ani nespokojeno bylo 23 % respondentů.

Tabulka 2: Spokojenost s politickou situací (v %)

Velmi spokojen	1
Spíše spokojen	10
Ani spokojen, ani nespokojen	23
Spíše nespokojen	37
Velmi nespokojen	25
Neví	4

Ke spokojeným s politickou situací patří častěji mladí lidé ve věku od 15 do 19 let, studenti a lidé, kteří označují svoji životní úroveň jako dobrou. Z hlediska politické orientace panuje vyšší míra spokojenosti mezi příznivci ODS.

Mezi nespokojené s politickou situací se častěji řadí sympatizanti KSČM. Nespokojenější jsou také lidé ve věku 45 až 59 let i lidé starší 60 let, důchodci a občané se špatnou životní úrovní.

² Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

Tabulka 3: Spokojenost s politickou situací – časové srovnání (v %)

	X/04	XI/04	XII/04	I/05	II/05	III/05
Spokojen	14	12	15	14	13	11
Ani spokojen, ani nespokojen	32	27	28	29	26	23
Nespokojen	49	56	54	54	57	62

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“, respektive „spíše nespokojen“ a „rozhodně nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

Jak ukazuje tabulka 3, spokojenost s politickou situací v naší zemi v posledních měsících klesá a roste zejména podíl občanů, kteří se současnou politickou situací v České republice vyjadřují nespokojenost.